

Opstarttest locatie Oudeweg

Datum: 17-8-2023

Referentie: EP202307201213

Inhoudsopgave

Inleiding en achtergrond	3
Aanpak en resultaten van de opstarttest op locatie Oudeweg	3
Vorbereidingen.....	4
Uitvoering.....	4
Resultaten	4
Overwegingen	5

Inleiding en achtergrond

In het wijzigingsbesluit van 14 juli 2023 heeft de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (EZK) opdracht gegeven om een test uit te voeren op productielocatie Oudeweg bij Siddeburen. Deze locatie is in maart jl. gestopt met produceren. De testlocatie moet vanuit de nul-stand worden opgestart naar het waakvlamniveau (2 miljoen Nm³ gas per dag), waarna de gaswinning weer moet worden gestopt en de testlocatie wordt ingesloten. De maximale productie tijdens deze test mag niet meer zijn dan 10 miljoen Nm³ gas.

De staatssecretaris geeft aan dat het doel van de test is om “operationele ervaring op te doen met het heropstarten van een productielocatie ten behoeve van het voornemen [...] bij zeer strenge kou in combinatie met uitzonderlijke omstandigheden een gesloten productielocatie tijdelijk op te regelen tot waakvlamniveau.”

Zoals op verschillende momenten door NAM kenbaar is gemaakt aan het ministerie van EZK, zowel voor als na het Voorlopige Wijzigingsbesluit¹, heeft NAM deze test onder uitdrukkelijk protest uitgevoerd.

Hierbij is op voorhand aangegeven dat het in de zomer één locatie vanuit stilstand op waakvlamniveau zetten geen relevante gegevens oplevert. Met het oog op de korte oplevertermijn is bovendien Oudeweg gekozen omdat deze locatie het meest recent onderhouden is en het meest eenvoudig te opereren is. De omstandigheden bij "zeer strenge kou" zijn in de zomer niet na te bootsen. Daar komt bij dat vijf productielocaties van het Groningenveld thans nog op waakvlamniveau staan, waardoor het bovengrondse systeem nog operationeel en warm is. Dit zal vanaf 1 oktober 2023 volgens het Ontwerp-vaststellingsbesluit echter niet langer het geval zijn.

In dit rapport zijn de testresultaten samengevat. Hoewel geenszins representatief kan er wel vanuit gegaan worden dat doorlooptijden en bevindingen op Oudeweg de absolute ondergrens beschrijven die bij het opstarten van andere locaties in de winter te verwachten zijn.

Los van de uitkomsten van de test staat eenduidig vast dat de beste manier om het Groningen gasveld te opereren is dit conform de Operationele Strategie² te doen.

Aanpak en resultaten van de opstarttest op locatie Oudeweg

Voor de test is gekozen voor de locatie Oudeweg, omdat op deze locatie de minste opstartproblemen verwacht worden. De locatie staat sinds half maart 2023 ingesloten, maar de putten zijn nog niet geplugd en gesepareerd, de locatie staat nog volledig op druk en er worden geen andere operationele problemen bij een opstart verwacht. De andere locaties zijn verder gevorderd in de veiligstelling of de voorbereiding voor het abandonneren, en/of hebben restricties in het besturingssysteem of in de vergunningsbepalingen.

Om zeker te stellen dat de locatie Oudeweg veilig opgestart kan worden, zijn de voorbereidingen voor de opstarttest direct begonnen na ontvangst van het wijzigingsbesluit. Uiteindelijk hebben de voorbereidingen twee weken in beslag genomen.

¹ Onder andere in de zienswijze van NAM gestuurd op 21 juli 2023 en de brief gestuurd op 31 juli 2023.

² Operationele strategie NAM, 2023

Voorbereidingen

Week 1

De eerste week van voorbereiding heeft voornamelijk op kantoor plaatsgevonden. Na het vaststellen van de locatie (in overleg met EZK) is in eerste instantie gekeken naar de *actuele* status van de locatie en is er een testplan opgesteld. Verder is er gekeken naar de bijzonderheden; zo zijn bijvoorbeeld de water-condensaat leidingen op Oudeweg al losgekoppeld, maar staat het gasgedeelte nog wel op druk. De status van het onderhoud (inclusief *meest recente* inspectie-uitkomsten, mogelijk uitstaande werkzaamheden na de laatste grote onderhoudsstop in 2022) is nagelopen. Daarnaast is er gecontroleerd of er uitstaande deviaties op zowel putten als de productiefaciliteiten en eventueel sprake is van doorgevoerde modificaties. Verder is er een check gedaan op lopende vergunningen (inclusief maatwerkvoorschriften).

In de centrale controlekamer in Assen, vanwaar het gehele Groningen systeem bestuurd wordt, is locatie Oudeweg nog opgenomen in het besturingssysteem. Hier waren dan ook geen aanpassingen nodig. Het veiligheidssysteem is tevens gecheckt op de laatste update vanuit de leverancier van de software.

Er is daarnaast een communicatieplan opgesteld, waarbij er een informatiebrief is opgesteld en verzonden naar de direct omwonenden van de locatie en naar Dorpsbelangen. Relevante derde partijen, zoals GasTerra en Gasunie zijn geïnformeerd betreffende de test om de extra te produceren volumes vast te leggen in de nominaties. Ook is er al in de eerste week een afspraak gemaakt met Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) over het bijwonen van de test en is de eerste informatie aangeleverd om de toezichthouder in staat te stellen mee te lezen en de inspectie in te plannen.

Week 2

De tweede week van de voorbereidende werkzaamheden werd met name op de locatie zelf uitgevoerd. Alle installatieonderdelen, inclusief het veiligheids- en besturingssysteem, zijn daarbij systematisch gecontroleerd op bijzonderheden en op de correcte oplijning. Ook bevindingen vanuit de eerste week zijn hierbij lokaal gecheckt. Correctieve acties zijn hierbij indien noodzakelijk uitgevoerd. Het voor het proces benodigde glycol is in het systeem aangevuld.

Uitvoering

Week 3

De controles met de daarbij behorende bevindingen van de afgelopen twee weken zijn vastgelegd in een checklist (Statement of Fitness) met daarin alle zaken en systemen die benodigd zijn voor een veilige start up van de locatie. De dag voorafgaand aan de start van de test is dit gepresenteerd aan het NAM-management, die na goedkeuring de locatie vrij heeft gegeven voor het uitvoeren van de test. Hierbij was SodM als toezichthouder aanwezig.

Op 1 augustus is de locatie opgestart vanuit de centrale controlekamer in Assen. Locatie Oudeweg was op dat moment bemand om de installatie op bijzonderheden te controleren. Ook hier was SodM bij aanwezig. De locatie is probleemloos opgestart op minimum flow. Gedurende de test is gekeken naar het gedrag van de putten, de compressor, de gasbehandeling en het regeneratieproces. Op 4 augustus om 12:00 uur is de locatie ingesloten, waarmee de test is beëindigd.

Resultaten

Locatie Oudeweg is na een voorbereidingstijd van twee weken op 1 augustus zonder complicaties opgestart op een minimum flow van 2 miljoen Nm³/d. Deze minimum flow is stabiel geweest tot aan

het einde van de test op vrijdag 4 augustus 12:00 uur. In die periode is het gehele proces vanaf de putten tot aan het overslagpunt naar het Gasunienetwerk gemonitord:

- Putten (8 producerend), geen bijzonderheden.
- Vrij-water-afvangsystemen, geen bijzonderheden.
- Compressor, geen bijzonderheden.
- Gasbehandelingssystemen, geen bijzonderheden.
- Glycolsysteem, geen bijzonderheden.

De enige kleine verstoring was een korte communicatiefout met een database waar gegevens uit het proces naar toe geschreven worden. Dit had geen invloed op de besturing van de locatie en de uitvoering van de test.

In deze periode van constante minimum flow van 2 miljoen Nm³/d is er een totaal volume van 6,3 miljoen Nm³ gas met 65 m³ water-condensaat geproduceerd. Het water-condensaat is voor deze test op locatie opgeslagen.

Overwegingen

Hieronder staan een aantal belangrijke randvoorwaarden en observaties voor het veilig opstarten van locaties in het Groningensysteem waar rekening mee dient te worden gehouden. Let wel dat deze net volledig zijn: omdat het nooit eerder is gedaan, zullen er onverwachte situaties ontstaan. Samengevat kan NAM het succesvol herstarten van productielocaties binnen een aantal weken in de winter niet garanderen. Dit is destijds al in de operationele strategie voor het gasjaar 2020-2021³ door NAM opgemerkt en het is wederom in de operationele strategie voor het aankomende gasjaar herhaald.

Temperatuurs- en weersomstandigheden:

- Een uit bedrijf genomen locatie is niet beschermd tegen weersinvloeden en zal onbetrouwbaar worden. Daarbij kan tijdens vorstperiodes de installatie bevriezen, waardoor beschadigingen kunnen ontstaan met lekkages tot gevolg. Het uitvoeren van onderhoud en reparaties zal bij winterse omstandigheden een stuk lastiger zijn en meer tijd kosten.

Status locatie en onderhoud

- Een locatie die uit bedrijf is genomen heeft geen regulier onderhoud meer en daardoor zullen delen van de installatie minder betrouwbaar worden. Voordat een installatie dan weer in gebruik genomen kan worden is het essentieel dat deze uitgebreider getest wordt en dat het nodige onderhoud wordt uitgevoerd voor veilig opgestart kan worden. Locatie Oudeweg had echter weinig achterstallig onderhoud, zowel preventief als correctief.
- Bepaalde systemen, zoals het compressorsysteem, zullen bij stilstand en het drukloos staan, extra gevoelig zijn voor degradatie en daardoor veel minder betrouwbaar zijn bij opstart.
- Een locatie die langere tijd uit bedrijf is genomen en drukloos is gemaakt zal volledig gecontroleerd moeten worden en additionele testen moeten ondergaan, voordat opnieuw opgestart kan worden. Locatie Oudeweg was nog onder druk en deze uitgebreidere testen hoefden daarom niet uitgevoerd te worden.
- Met het sluiten van de Groningen productielocaties is de strategie met betrekking tot voorraadbeheer veranderd, ook omdat onderdelen verouderd raken en niet meer nieuw op

³ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-f6bdad82-3caf-450e-a481-c65ffa4e07a/pdf>

de markt beschikbaar zijn. Onderdelen van locaties die ingesloten zijn, worden daarom gebruikt op de in bedrijf zijnde locaties. Tevens is er geen servicegarantie meer door leveranciers bij het defect raken van verouderde onderdelen. Opstart van deze donorlocaties zal daarom langer duren en de betrouwbaarheid zal afnemen.

Vergunningen en inspectietermijnen:

- Voor locatie Oudeweg waren vergunningen en inspectietermijnen op orde. Indien vergunningen en inspectietermijnen verlopen zijn, zal dit zoals eerder gecommuniceerd tot aanzienlijke vertragingen in de opstart leiden voor die specifieke locaties.

Organisatie, services en personeel:

- Het behouden van en beschikbaar hebben van competent personeel, aannemers en onderaannemers is ook een factor voor het op korte termijn kunnen opstarten van ingesloten locaties.
- Dit is met name relevant wanneer er meer onderhoudswerkzaamheden of services voor het verhelpen van storingen noodzakelijk zijn, en zeker als meerdere locaties in een kort tijdsbestek opgestart moeten worden.

Logistieke uitdagingen water-aardgascondensaat transporten:

- De uit bedrijf zijnde productielocaties zijn voorzien van transportleidingen voor afvoer van meegeproduceerd water en aardgascondensaat (waco). Deze leidingen zijn veiliggesteld en zullen eerst operationeel moeten worden gemaakt voor start van de productie. De waco-volumes die geproduceerd zijn tijdens deze test zullen op een later moment per vrachtwagen worden vervoerd aangezien het volume beperkt is. Dit is met grotere productievolumes niet mogelijk. Het opstarten van het waco-transportleidingsysteem voor de uit bedrijf zijnde locaties is daarom nodig om productie te kunnen starten. In de winterperiode zal dit de nodige tijd vragen, als dit sowieso al zal lukken in een periode van extreme winterse omstandigheden. Ook hierbij is de veiligheid van het betrokken personeel een belangrijk aandachtspunt.